



Referat

Mødedato: 17. maj 2022

Mødetidspunkt: 15-17

Mødested: M1.4

Mødeleder: Eva Pinnerup

Referent: Carina Pilgaard

Mødedeltagere: Eva Pinnerup, Formand
Kurt Mosgaard, Næstformand
Jens Frydendahl, Danmarks Naturfredningsforening
Christian Als, Dansk Skovforening
Jørgen Buch, Danmarks Sportsfiskerforbund
Claus Bo Andreasen, Business Viborg
Peter Brostrøm, Naturstyrelsen Kronjylland
Jacob Adler Jensen, Landboorganisationerne
Elise Stilling, Friluftsrådet
Kirsten Marie Haugstrup, Dansk Ornitologisk Forening
Hans Jørn Laursen, direktør for Teknik og Miljø
Thomas Damgaard, chef for Natur og Miljø
Carina Pilgaard, medarbejder i Natur og Vand

Fraværende: Tage Toft, Danmarks Jægerforbund
Jeppe Bo Nielsen, Turistforeningen Viborg

Teknik & Miljø
Natur og Vand

Dato: 31-05-2022

Sagsnr.: 21/44239
Sagsbehandler: vpcpi

Det Grønne Råd for Viborg Kommune 2022

Først velkommen til nyt medlem af rådet Jacob Adler Jensen, Landboforeningerne har overtaget efter Anders Ahrenfeldt. Jacob bor på en gård udenfor Finderup, og har ca. 1500 køer og 1000 ha. Elise (Friluftsrådet), Kirsten (Dansk Ornitologisk Forening) og Peter Brostrøm (Naturstyrelsen) præsenterede sig også, da de ikke var til stede på sidste møde. Eva og Kurt præsenterede sig også.

1. Godkendelse af dagsorden (ca. 5 min)

Ingen bemærkninger.

2. Opfølgning på [referatet fra seneste møde \(22. marts 2022\)](#) (ca. 10 min), [herunder:](#)

- a. *Hjarbæk Fjord status på udvalgsarbejdet og kort opfølgning på drøftelsen vedr. Virksunddæmningen*

Thomas: KMU har anbefalet Byrådet, at der afsættes 1 mio. kr. i perioden 2022-24 til at koble AU Foulum tæt på projektet Naturgenopretning Hjarbæk Fjord.

Staten er ved at udpege særlige kystområder – vi har opfordret Limfjordsrådet til at indstille Hjarbæk Fjord. Pt. er der i projektet fokus på netværk. Handlinger lokalt kommer først senere.

Christian, Dansk Skovforening bemærkede: Modeller med priser efterspørges a la Gudenåen på at fjerne dæmningen. Thomas: Effekt af dæmning jf. undersøgelse fra 2014 indgår i afvejning – det vil dog godt give mening med et overslag. Jørgen, Danmarks Sportsfiskerforbund, tilføjer, at dæmningen kun er et enkelt problem i Hjarbæk fjord systemet, og at det er den samlede indsats, der batter.

b. Opfølgning vedr. handleplan for natur og parkområdet for 2022

Der er ikke indkommet skriftlige bemærkninger fra rådsmedlemmer.

Thomas nævnte, at Jens, Danmarks Naturfredningsforening, har fremsat kritik vedr. processen, at det ikke er optimalt, at DGR får dokumentet udleveret på mødet og ikke har tid til at læse og kommentere på et møde, inden den politiske beslutning. Jens bemærkede, at det også drejede sig om formuleringen i dagsordenpunktet til KMU, om at det har været forelagt DGR, hvilket ikke er korrekt. Thomas beklagede formuleringen og processen og bemærkede, at planen jo er dynamisk, og at medlemmer i DGR meget gerne fortsat må bidrage med input og spørgsmål til planen.

Jens spurgte ind til status for Nørresø og Søndersø samarbejdsudvalg. Et udvalg bestående af Viborg Baadelaug, Viborg Fiskeriforening, FDF –Sejlads Viborg, Viborg Ro- og Kajakklub, Idrætshøjskolen Viborg, Danmarks Naturfredningsforening Viborg, Turistforeningen for Viborg & Omegn samt Viborg Kommune. Sidst udvalget holdt møde var i 2019. Forvaltningens bemærkninger efter mødet: Det forventes at samarbejdsudvalget opløses i sin nuværende form. Samarbejdet fortsættes med de relevante interessenter ved konkrete nye tiltag eller problematikker.

Jørgen, Danmarks Sportsfiskerforbund synes, der mangler vandløbsprojekter. Han gennemgik kort nogle vådområdeprojekter. Der var ros til Rævind og Jegstrup samt Jordbro Å. Skals Å ud til fjorden, der er et problem for fiskene i det statslige gennemførte projekt. Han mente, at projektet i Skravad kan blive problematisk. Thomas nævnte, at der mangler at blive fulgt op på Sportsfiskernes anmodning om møde med vandløbsfolk om kommende vådområde og vandløbsprojekter. Der vil blive fulgt op på dette.

3. Orientering om relevante emner fra [Klima- og Miljøudvalget](#) (ca. 10 min)

Eva orienterede om følgende:

Natur og handleplan vedtaget – men den tages op jævnligt og revideres – også hun pointerede at input stadig er velkomne

Samarbejde med Teknisk Udvalg om et udbud på lade-standere: Viborg Kommune skal være bedre dækket med el-ladestanderer både i land og by

18. maj sendes DK2020 i offentlig høring. Forventes opdateret min. hvert andet år. Endelig godkendelse i efteråret.

Byrådet 18. maj: Anvendelse af puljer til Den Grønne Omstilling skal vedtages – store anlæg f.eks. biogas, Hjarbæk Fjord m.m.

Beslutning: Spildevand fra den nordlige del af Viborg Kommune til Bruunshåb – større og mere effektivt anlæg – vandet skal lukkes ud i Nørreåen og det skal håndteres.

Vandsamarbejde: Sikring af drikkevand. Krav om beskyttelse af drikkevand konflikter med nogle af vandværkernes budget. Samarbejde om investeringer nødvendig. Indhentet status fra alle vandværker der ligger indenfor BNBO og indsatsområder. Hvad med dem, der har brugt penge og skal man lukke nogle vandværker? Høringsfase i gang. Beslutning skal tages 2. juni i KMU.

4. Status vedr. ansøgning om MTB i Fastruplund Skov, orientering ved Forvaltningen, ønsket af Danmarks Jægerforbund (ca. 10 min)

Tage, Danmarks Jægerforbund, er fraværende. Carina orienterer derfor.

Problemet er, at der er flere MTB ryttere, der autonomt begynder at lave egne spor og køre væk fra veje og stier til stor gene for de lokale. Carina har kontaktet Lars Forsberg fra VTA. Der er en lille lokal gruppe i Klejtrup, men han har sikret sig, at det ikke er nogle af hans organiserede medlemmer, der kører. Det er derfor med al sandsynlighed uorganiserede ryttere, der kører derude. Lars meddelte i øvrigt, at hvis der er stor lokal modstand mod MTB derude, er det ikke der VTA vil lægge kræfter i at bakke op om nye spor.

Eva fortalte, at KMU endnu ikke har taget stilling til ansøgningen om MTB spor i Fastruplund skov. De afventer tilbagemelding fra Kultur om hvor stort behovet er, og på at få et overblik i forhold til eksisterende MTB muligheder i kommunen.

Tage har ønsket, at alle i Rådet tydeligt tilkendegiver deres mening, om de synes, der skal være MTB spor eller ej i Fastruplund, da der i referatet fra efterårets besigtigelse kun er gengivet meninger fra dem, der aktivt ytrede en holdning – altså Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Jægerforbund.

Jens bemærker, at der ikke er kutume for at rådet giver en samlet indstilling, men at det er hvert enkelt medlems holdning, der tages til referat. Måske skal det tages til overvejelse om rådet kan give enstemmige tilkendegivelser.

Christian bemærkede, at der er flere – også orienteringsløbere, der gerne vil lave noget derude. Så hvis MTB får lov kunne det tænkes at give en kædereaktion. Han opfordrer til, at det kun er VTA vi samarbejder med. Kirsten støtter op om den melding: VTA har stor erfaring i anlæg af spor med hensyn til andre brugere.

Elise, Friluftsrådet, bemærker, at hun umiddelbart ikke finder MTB nødvendigt i så lille en skov, med begrænset tilgang.

Konklusion: Der er ikke nogen rådsmedlemmer, der er deciderede positive overfor anlæg af MTB i Fastruplund kommunale skov. Men Peter Brostrøm pointerer: Kig på den geografiske fordeling (max. 40 km til et MTB spor i statsskovene). Det er ofte meget lokalt engagerede folk: Gå i dialog med dem.

Efterfølgende har Tage efterspurgt mulighed for f.eks. at opsætte skilte, der fortæller om reglerne, så de uorganiserede ikke fortsætter deres ulovlige opførsel. Det kunne i stedet for forbudsskilte være skilte a la vores "Tak fordi du har din hund i snor" – Så måske "Tak fordi du kun cykler på anlagte stier og veje".

5. Vildere Viborg Kommune – status og konkurrencefinale, oplæg ved Forvaltningen (ca. 15 min)

Carina holdt oplæg. Se udkast til Finale Grøn Bog samt statusskriv. Input og feedback modtages gerne – Grøn Finale Bog indsendes 31. maj.

6. Friluftsrådets kampagne vedr. ulovlig skiltning i det åbne land, orientering ved Friluftsrådet (ca. 5-10 min)

Elise, Friluftsrådet informerede om den landsdækkende kampagne, hvor man anonymt kan indmelde formodede ulovlige skilte til Friluftsrådet (se vedhæftede vejledning samt hjemmesiden: [Gå nye veje - Stop skilteskoven \(gaanyeveje.dk\)](http://gaanyeveje.dk))

Der er indsendt 400 sager på landsplan. Der var ros fra Rådet til kampagnen.

Jens foreslog at Friluftsrådet informerer via artikel i lokal-avisen med en historie vinklet lokalt og med gode eksempler.

7. Igangværende vådområdeprojekter og vandplanernes målsætning om god økologisk tilstand, oplæg ved Danmarks Sportsfiskerforbund (ca. 20 min)

Jørgens oplæg er vedhæftet. Jørgen mener ikke, der er ret mange af de indsatser, der er lavet i kommunen, der har gavnet særlig meget for vandløbene – han mener "Humbæk"-metoden vil kunne finde anvendelse flere vandløb i Viborg Kommune, hvor man bl.a. gør brug af sandfang, store skjulesten og plantning af træer langs vandløbet.

I Næstved, Århus og Syddjurs prøver de metoden af på nogle vandløb.

Forvaltningens bemærkninger efter mødet: Humbækken ligger dybt i terrænet og med træerne oveni er der sikkert begrænset med vandplanter. Overgangszonen mellem vandløb og terræn, hvor de gode planter (ifh til planteindekset) findes, er svære at se. Forvaltningens tilgang er som udgangspunkt at skabe mest mulig variation i vandløbene. Dybt, lavt, bredt, smalt og både langsomflydende og hurtigflydende vand. I projektet bliver der skabt en meget ensformig strømrrende, fordi den naturlige vandløbsudvikling med store sten i brinken forhindres. Det er dog ikke udelukket, at metoden også kan have sin relevans enkelte steder i Kommunen.

I dag benytter Forvaltningen sig også af flere af virkemidlerne beskrevet i metoden - både i anlæg og drift.

Netop med henblik på at skabe bedre natur- og miljøforhold i specielt mindre vandløb gennemfører forvaltningen pt. f.eks. et restaureringsprojekt sammen med Hald Sø Bådelaug og DTUAqua i Dollerup Bæk, der bl.a. omfatter udlægning af gydegrus og dødt ved: [Vandløbsprojekt i Dollerup Bæk ved Hald Sø](#).

Der er desuden et intensiveret fokus på at tilrettelægge vedligeholdelsen i de mindre vandløb så variationen øges. Et forhold der også er fokus på i samarbejdet mellem Danmarks Sportsfiskerforbund, DTUAqua, og Randers Kommune, Favrskov og Viborg kommune om havørrederne i Gudenåen. I dette regi afholdes der bl.a. temamøder med de relevante lystfiskerforeninger om betydningen af variation og dødt ved i vandløbene.

8. Planlægning af heldagsmødet i september med KMU (ca. 5-10 min)

Jens foreslog gennemgang af ruterne for kommende hærvej/motorvej. Christian bemærkede, at vi skal se på hvad det her udvalg har indflydelse på.

Kirsten, Dansk Ornitologisk Forening bemærkede, at Det Grønne Råd er Byrådets Råd og ikke kun KMUs råd. Eva gav hende ret, men bemærkede også, at vi nok ikke får indflydelse på om der kommer en motorvej, men måske kan vi få indflydelse på, hvor den skal være.

Kurt synes først det er relevant at DGR får kigget ruten igennem, når beslutningen om hvor motorvejen skal ligge, er truffet. Han kom med eksemplet fra Herning-motorvejen, hvor der er skabt ny natur i forbindelse med anlæg af motorvejen. Det kan vi måske bedre få indflydelse på.

Klima-alliancen Thy mellem erhvervslivet, kommune og grønne organisationer blev også foreslået som muligt tema. Herunder kommuneplanen – f.eks. Det Grønne Danmarkskort og samarbejde på tværs af kommunegrænser.

Elise pointerede, at hun synes BNBO, som der blev talt om som tema for turen sidste gang, lyder som et meget spændende og aktuelt emne.

De 5 Hald'er blev også nævnt som mulig udflugt. Peter Brostrøm, Naturstyrelsen, fortalte at projektet har indvielse 3. september, hvor alle er velkomne, også DGR. Han foreslog Inder-øen og urørt skov som tema. Flere af rådets medlemmer pointerede at det i den sammenhæng også ville give god mening at se på en kommunal skov til sammenligning og i forbindelse med at der skal udarbejdes skov-scenarier omkring driften af de kommunale skove.

Claus Bo, Business Viborg bemærkede at dyrkning af vedvarende græs i relation til sikring af grundvand og BNBO fint kunne være et indlæg på turen.

Carina går videre med at planlægge et udkast til program hvor både arealforvaltning af skov (både kommunal og statslig) samt BNBO, herunder dyrkning af vedvarende græs indgår. Det blev pointeret at det er vigtigt, at programmet foregår ude i felten, hvor vi ser på konkrete ting.

9. Kort orientering om udpegning af urørt skov ved Naturstyrelsen (ca. 5 min)

Peter orienterede:

I regeringsgrundlaget indgår 15 Naturnationalparker (NNP) plus målsætning om 75.000 ha urørt skov (De 15 NNP udgør en mindre del af de 75.000 ha).

For at leve op til regeringsgrundlaget udlægges om lidt 29.000 ha urørt skov i statsskovene – det er primært arealer øst for israndslinjen der vil blive urørt skov, med undtagelse af skove under 40 år.

Der vil dog være forvaltningsplan de næste år, hvor motorsaven fortsat er i gang for bl.a. at fjerne uønsket vækst af ikke-hjemmehørende arter. Resten af skovene – primært vest for israndslinjen (f.eks. Viborg Plantage og Sjørup Skov) fortsætter som naturnær skovdrift.

Tilskud til udlæg af permanente større private urørte skove er også en del af planen, og der er allerede en del private, der søger tilskuddet.

10. DK 2020 plan – status, orientering ved Forvaltningen, ønsket af Danmarks Naturfredningsforening (ca. 5-10 min)

Tiden var gået, så oplægget blev skippet.

Thomas bemærkede, at Forvaltningen vil udsende invitation til Det Grønne Råd til at deltage i et særskilt temamøde om DK2020. Eva tilføjede, at det er en plan, der jævnligt skal revideres, og at der er både offentlig høring og borgermøde.

Jens bemærkede at der i inspirationsforum mangler grønne interesseorganisationer – DN savner en invitation til at være med.